2026/1153

26.5.2026.

ODLUKA VIJEĆA (ZVSP) 2026/1153

od 22. svibnja 2026.

o mjeri pomoći u okviru Europskog instrumenta mirovne pomoći za potporu albanskim oružanim snagama

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 28. stavak 1. i članak 41. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,

budući da:

(1) Odlukom Vijeća (ZVSP) 2021/509 ([1]) uspostavljen je Europski instrument mirovne pomoći („Instrument”) kako bi države članice financirale djelovanja Unije u okviru zajedničke vanjske i sigurnosne politike (ZVSP) u cilju očuvanja mira, sprečavanja sukoba i jačanja međunarodne sigurnosti na temelju članka 21. stavka 2. točke (c) Ugovora. Osobito, na temelju članka 1. stavka 2. Odluke (ZVSP) 2021/509 Instrument se upotrebljava za financiranje mjera pomoći kao što su djelovanja za jačanje kapaciteta trećih država te regionalnih i međunarodnih organizacija povezanih s vojnim i obrambenim pitanjima.

(2) Unija je predana bliskom odnosu kojim se podupire snažna, neovisna i prosperitetna Albanija na temelju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, koji je potpisan 2006. i stupio na snagu 2009., te pristupnih pregovora s Albanijom koji su započeti 2022.

(3) Unija pohvaljuje Albaniju za njezine kontinuirane rezultate u pogledu potpune usklađenosti sa ZVSP-om i prepoznaje doprinos Albanije zajedničkoj sigurnosnoj i obrambenoj politici (ZSOP) Unije, uključujući njezino povećano sudjelovanje u misijama i operacijama ZSOP-a te u snagama Unije za brzi odgovor unutar okvira kapaciteta za brzo raspoređivanje.

(4) Unija je 21. ožujka 2022. odobrila Strateški kompas kako bi postala snažniji i sposobniji pružatelj sigurnosti, među ostalim povećanom upotrebom Instrumenta za potporu vojnim i obrambenim sposobnostima partnerâ.

(5) U Izjavi iz Bruxellesa sa sastanka na vrhu EU-a i zapadnog Balkana od 17. prosinca 2025. čelnici Unije i njezinih država članica, uz savjetovanje s čelnicima zapadnog Balkana, ponovno su potvrdili svoju predanost daljnjoj potpori regiji na temelju Instrumenta.

(6) Visoka predstavnica Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku 30. siječnja 2026. primila je zahtjev Albanije da Unija pomogne albanskim oružanim snagama u poboljšanju njihove operativne djelotvornosti.

(7) Mjere pomoći trebaju se provoditi uzimajući u obzir načela i zahtjeve utvrđene u Odluci (ZVSP) 2021/509, posebno usklađenost sa Zajedničkim stajalištem Vijeća 2008/944/ZVSP ([2]), te u skladu s pravilima za izvršenje prihoda i rashoda koji se financiraju u okviru Instrumenta.

([1]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2021/509 od 22. ožujka 2021. o uspostavi Europskog instrumenta mirovne pomoći i o stavljanju izvan snage Odluke (ZVSP) 2015/528 (SL L 102, 24.3.2021., str. 14., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/509/oj).

([2]) Zajedničko stajalište Vijeća 2008/944/ZVSP od 8. prosinca 2008. o definiranju zajedničkih pravila kojima se uređuje kontrola izvoza vojne tehnologije i opreme (SL L 335, 13.12.2008., str. 99., ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj).

(8) Vijeće ponovno potvrđuje svoju odlučnost u zaštiti, promicanju i ostvarivanju ljudskih prava, temeljnih sloboda i demokratskih načela te jačanju vladavine prava i dobrog upravljanja, u skladu s Poveljom Ujedinjenih naroda, Općom deklaracijom o ljudskim pravima i međunarodnim pravom, a osobito međunarodnim pravomo ljudskim pravima i međunarodnim humanitarnim pravom,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Uspostava, ciljevi, područje primjene i trajanje

1. Uspostavlja se mjera pomoći u korist Albanije („korisnik”) koja se financira iz Europskog instrumenta mirovne pomoći („Instrument”) („mjera pomoći”).

2. Ciljevi mjere pomoći jesu sljedeći:

(a) jačanje suradnje Unije i Albanije u području sigurnosti i obrane;

(b) doprinos unapređenju sigurnosnih i obrambenih kapaciteta albanskih oružanih snaga radi poboljšanja nacionalne sigurnosti i otpornosti, i time bolja zaštita civilnog stanovništva u krizama i izvanrednim situacijama;

(c) jačanje potencijala Albanije za sudjelovanje u misijama i operacijama zajedničke sigurnosne i obrambene politike Unije i u okviru kapaciteta za brzo raspoređivanje.

3. Kako bi se postigli ciljevi utvrđeni u stavku 2., mjerom pomoći financiraju se sljedeće vrste opreme koja nije namijenjena za primjenu smrtonosne sile:

(a) taktička vozila;

(b) pokretna dizalica;

(c) sustavi kamiona i prikolica;

(d) bageri utovarivači;

(e) inženjerska vozila; i

(f) laka oklopna višenamjenska vozila.

Mjerom pomoći financiraju se i povezani materijali i usluge, uključujući, prema potrebi, tehničko i operativno osposobljavanje te osposobljavanje u području održavanja.

4. Mjera pomoći traje 36 mjeseci od datuma donošenja ove Odluke.

Članak 2.

Financijski aranžmani

1. Financijski referentni iznos namijenjen pokrivanju rashoda povezanih s mjerom pomoći iznosi 21 000 000 EUR.

2. Svim se rashodima upravlja u skladu s Odlukom (ZVSP) 2021/509 i u skladu s pravilima za izvršenje prihoda i rashoda koji se financiraju u okviru Instrumenta.

Članak 3.

Aranžmani s korisnikom

1. Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku („Visoki predstavnik”) dogovara potrebne aranžmane s korisnikom kako bi se osiguralo da korisnik poštuje zahtjeve i uvjete utvrđene ovom Odlukom, što je uvjet za pružanje potpore u okviru mjere pomoći.

2. Aranžmani iz stavka 1. uključuju odredbe kojima se korisnika obvezuje osigurati:

(a) da jedinice albanskih oružanih snaga koje primaju potporu u okviru mjere pomoći poštuju relevantno međunarodno pravo, a osobito međunarodno pravo o ljudskim pravima i međunarodno humanitarno pravo;

(b) pravilnu i učinkovitu upotrebu sve imovine pružene u okviru mjere pomoći u svrhe za koje je imovina pružena;

(c) dostatno održavanje sve imovine pružene u okviru mjere pomoći kako bi se osigurale njezina upotrebljivost i operativna dostupnost tijekom njezina vijeka trajanja;

(d) da se imovina pružena u okviru mjere pomoći ne izgubi ili ne prenese na osobe ili subjekte koji nisu utvrđeni u tim aranžmanima.

3. Aranžmani iz stavka 1. uključuju odredbe o suspenziji i ukidanju potpore u okviru mjere pomoći u slučaju da se utvrdi da je korisnik prekršio obveze utvrđene u stavku 2.

Članak 4.

Provedba

1. Visoki predstavnik odgovoran je za osiguravanje provedbe ove Odluke u skladu s Odlukom (ZVSP) 2021/509 i u skladu s pravilima za izvršenje prihoda i rashoda koji se financiraju u okviru Instrumenta te u skladu s integriranim metodološkim okvirom za procjenu i utvrđivanje potrebnih mjera i kontrola za mjere pomoći u okviru Instrumenta.

2. Aktivnosti iz članka 1. stavka 3. provodi agencija *Agenzia Industrie Difesa*.

Članak 5.

Praćenje, kontrola i evaluacija

1. Visoki predstavnik prati korisnikovo poštovanje obveza utvrđenih u članku 3. To se praćenje koristi kako bi se pružio uvid u kontekst i rizike od kršenja obveza utvrđenih u članku 3. i kako bi se doprinijelo sprečavanju takvih kršenja, uključujući povrede međunarodnog prava o ljudskim pravima i međunarodnog humanitarnog prava od strane jedinica albanskih oružanih snaga koje primaju potporu u okviru mjere pomoći.

2. Kontrola opreme i materijala nakon otpreme organizirana je kako slijedi:

(a) provjera isporuke, pri čemu potvrde o isporuci u okviru Instrumenta prilikom prijenosa vlasništva moraju potpisati snage koje su krajnji korisnik;

(b) izvješćivanje o popisu, pri čemu korisnik jednom godišnje mora izvješćivati o popisu predmeta koji su određeni sve dok Politički i sigurnosni odbor (PSO) ne procijeni da takvo izvješćivanje više nije potrebno;

(c) posjeti na licu mjesta, pri čemu korisnik na zahtjev Visokog predstavnika i revizorâ u okviru Instrumenta mora omogućiti pristup kako bi se provele provjere na licu mjesta i revizije u okviru Instrumenta.

3. Visoki predstavnik provodi završnu evaluaciju po završetku mjere pomoći kako bi se procijenilo je li mjera pomoći doprinijela ostvarenju ciljeva utvrđenih u članku 1. stavku 2.

Članak 6.

Izvješćivanje

Tijekom razdoblja provedbe Visoki predstavnik PSO-u podnosi šestomjesečna izvješća o provedbi mjere pomoći, u skladu s člankom 63. Odluke (ZVSP) 2021/509. Administrator za mjere pomoći redovito obavješćuje Odbor za Instrument osnovan Odlukom (ZVSP) 2021/509 o izvršenju prihoda i rashoda u skladu s člankom 38. te odluke, među ostalim pružanjem informacija o uključenim dobavljačima i podugovarateljima.

Članak 7.

Suspenzija i ukidanje

1. PSO može odlučiti u cijelosti ili djelomično suspendirati provedbu mjere pomoći u skladu s člankom 64. Odluke (ZVSP) 2021/509.

2. PSO može preporučiti da Vijeće ukine mjeru pomoći.

Članak 8.

Stupanje na snagu

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Bruxellesu 22. svibnja 2026.

Za Vijeće

Predsjednik

M. DAMIANOS